

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa J. López Hernagost)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

LES DESGRACIES MAI VENEN SOLES

—Em sembla que ens queden sense Espanya!

Els cruiximents

L'Estat espanyol cruix. Es un casal esquerdat que amenaça ruïna. La sublevació de Màlaga, i els incidents de Sevilla, València, Valladolid i Bilbao són símptomes de l'estat d'ànim dels súbdits d'Espanya davant la continuació de la guerra crònica al Marroc.

Aquests cruiximents significatius haurien de servir d'avís a les institucions i als governants de l'Estat. Els fets tenen un caràcter ben clar, des de Melilla a Madrid, passant per Màlaga. Tot fa creure que s'està a les acaballes de la disbauxa africana.

Els pobles que formen avui l'Estat espanyol han demostrat, durant molt de temps, que tenen corda llarga. Han passat per tots els sacrificis i per totes les vexacions. Però tant s'ha abusat d'ells, que la corda s'acaba. I és possible que vingui l'espetec final, si no s'hi posa ben prompte aturador.

Actualment el dilema és ben precís per al règim espanyol. O s'acaba allò, o s'acaba això. O cessen els enfonaments al Marroc, o comencen els enfonaments a la península. Es ja impossible l'aguantar alhora l'anomenat protectorat africà i la monarquia espanyola.

Si els alts personatges madrilenys no senten els cruiximents del casal que els soplaja, pitjor per ells. Qualsevol dia pot venir, a conseqüència d'un nou desastre al Marroc, una revolució interior. Les institucions es poden trobar agafades sota les runes de l'edifici enfonsat. Pel que fa als catalans, la consigna està ja donada. Si el casal esquerdat cau, procurarem que no ens aixafi a nosaltres.

DUES NOTES

Després d'un atemptat, en el qual sembla que apareixien complicats, o acusats, elements del sindicat únic, *Solidaridad Obrera* publicà una nota declarant que l'organització obrera reprovava els fets de violència. Després d'un atemptat, en el qual sembla que apareixia complicat algun militant del sindicat lliure, aquest llença una nota eliminant del seu si al acusat.

Dues notes orientades cap una idèntica finalitat. Hem de creure que són dos grans desitjos de pau ciutadana. Hem de creure, també, que són el preludi d'un aquietament de la violència que ha sotregat la nostra vida durant sis anys.

Si fos possible fer un balanç—encara que sigui prematur—de les llargues jornades terroristes, amb quina evidència se destacaria l'esterilitat de tota violència fraccionària? Què hauran afegit a les doctrines revolucionàries els homicides? Quins aventatges s'aconseguiren per a la ferma dels principis conservadors amb les represàlies? Què's faci el balanç, amb lo perdut i lo guanyat. Els uns acaben de perdre, en 1923, una gran vaga. Els altres, venen errants per la península als que acapdillava la repressió, mentre en el Govern Civil, un home civil torna a preconitzar l'eficàcia de la legalitat mantinguda fermament.

La violència no ha afermat res, no ha conquerit res, no ha fet avançar res. Ni se fan revolucions per les cantonades, ni s'imposa el principi d'autoritat des de la quefatura de policia. La sang res afegeix a les doctrines, lo mateix essent víctima que victimari, perquè la governació dels homes està subjecte a principis superiors que són moguts per les circumstàncies econòmiques i per corrents espirituals. Els terroristes russos triomfaren per la guerra. Ells donaren l'empenta revolucionària que el poble anà seguint, demanant pau i pa. Sense la guerra, per moltes gestes que realitzessin els socialistes revolucionaris, no estarien avui en el

poder els bolxevics. A Alemanya, els espartaquistes, moguts per un pur idealisme, foren vençuts, quan, per la devallada del marc, està en les possibilitats polítiques que els comunistes aconseguixin el govern o una participació de poder.

La violència que no sigui organitzada amb una ampla finalitat revolucionària, restarà sempre al marge de tota lliberació. Com restarà al marge de tota doctrina i de tota pràctica, rigurosament conservadora, la violència que no estigui continguda en l'estricta aplicació de la llei. Per això, els homes intel·ligents, separats per la barricada, no otorguen, no otorgaran mai la seva aquiescència a les interpretacions personals de la violència.

Sis anys d'instint desbridat, fan creure en l'adveniment d'una assenyada decisió de lluites civils. La sang no crea més que la represàlia. Així poden anar creant una baralla interminable els instints, sense subjectar-se a intel·ligència, en els pobles d'ànima primitiva. La *vendetta* s'ha eternitzat a Còrcega, però la *vendetta* responia a una renúncia individual, i la revenja personal no condueix ni a la revolució ni a l'ordre.

PARADOX

L'Estat de les vergonyes

No hi ha res més trist que una família rica vinguda a menys. No hi ha res més desolat que les ruïnes d'un altívol castell. Espanya, que un dia brillà tan damunt del món que arribà a enlluernar altres pobles, com el català, avui manifesta a cada moment una decadència profunda, incurable i llastimosa. N'hi ha prou amb col·leccionar els textos de la premsa espanyola per arribar a la conclusió que Espanya constitueix actualment, en una sèrie d'aspectes, un cas excepcional d'endarreriment i d'incapacitat.

Fa pocs dies que el Ministre d'Hisenda mateix parlava de les vergonyes de l'Estat. Recordava que és aquest l'únic Estat neutral durant la guerra que té la seva moneda depreciada i l'únic que presenta cada vegada més desnivellats i desastrosos els seus pressupostos. I de la mateixa manera que Espanya constitueix una excepció en matèria financiera, la constitueix en matèria política, administrativa, tècnica, científica i cultural.

Es possible que en aquestes condicions els espanyols es considerin orgullosos

de la seva nacionalitat? L'astre brillant de segles enrera és ara un astre mort i fred, sense llum pròpia, amb el doble entosquiment material i espiritual de la misèria i de l'ignorància.

I quan els espanyols autèntics, davant l'espectacle de l'Estat, no poden sentir-se orgullosos del seu nom, amb menys motiu poden sentir-se orgullosos de l'aplicació d'aquest nom aquells que pertanyen, per la raça, la llengua i la història, a d'altres nacionalitats, encara que siguin enclosos dins l'Estat espanyol.

Hi podria haver un temps en que aquells catalans que se sentien amb ànima de criats consideressin com un honor el servir en la casa dels poderosos senyors espanyols. Modernament no poden sentir ni aquest orgull de criats. Els senyors antics han anat a la ruïna, i ja no és cap motiu de lluïment el servir a uns senyors tronats i desprestigiats. L'Estat de les glòries llegendàries s'ha convertit en l'Estat de les vergonyes efectives.

FULMEN

FRUITA DEL TEMPS

—No me toquéis la marina!—

digué un ministre famós,
i s'ha anat veient que l'home
tenia molta raó,
car la marina espanyola
s'atropella així que es mou,
com si fos de pasta flora,
de mantega o de cartró.
Aquell cèlebre *Pelayo*
que feia d'allò més goig,
no pogué arribar a Londres
en una certa ocasió;
altre, el *Cardenal Cisneros*,
navegant poquet a poc
per les costes de Cantàbria
se'n anà a pic en rodó.
El gran cuirassat *Espana*
deurà fer dos anys aprop,
fent l'home pel mar de Xile,
va topar, crec, amb un roc,
i va fer-se, no recordo,
si un gros esboranc o dos.
I ara en aigües de Melilla,
sense sapiguer-se com,
s'és encallat com un carro
al mig d'un camí fangós,
tement-se molt que no es pugui
posar novament a flot
i resti a mercè dels moros
que en faran festa major.
Quan savi era aquell ministre
que va exclamar tot furios
un dia que li atacaven
la marina allà a les Corts:
—No me toquéis la marina!—
L'home sabia bé prou
que sols tocant-la s'espatlla
com si de joguina fos.

**

En Josep Puig i Cadafalch,
l'home de ferro ben trempat,
resta ocupant aquell lloc alt
que tant de temps li ha perillat.
Ja torna a ser el ferm puntal
que té la Mancomunitat.
Per cert hi hagué a la votació
un episodi molt bonic,
car va trobar-se un bon senyó
que té un germà d'allò més ric,
amb que va obtenir un vot rodó
per president. Qui fou? En Pich!

**

Per què no es va a Alhucemes?
Per què fem el mussol?
Segons algú insinua
perquè França no ho vol.
El dia que s'acabi
el regnat d'Abd-el-Krim,
allí al Marroc, la França
haurà de filar prim.
Que el jorn que Espanya pegui
i pegui de debó,
s'arrosaran els moros
i res, *san se acabó*.
Això farà que minvi
el prestigi francès...
Ho diu un personatge
que penso que és entès.

**

Segons *La Publicitat* ens explica,
va ço que es diu, endavant,
aquella Triplé Aliança.

Nacionalista que fan
els d'En Rovira i Virgili,
aquest capdill decidit,
els gallecs nacionalistes
i els bascongats de més pit.
Vol dir que es podran entendre?
Si no fan molt de soroll,
tinc por de que l'Aliança
se'ls hi tornarà aigua-poll.

**

Els moros de Tetuán
sembla que van tirant...
I com es creuen torts,
segueixen fent-nos morts.
Sort que el Raisuni a l'últim s'hi ha ficat
per manar, tot cremat,
que sia perseguit i detingut
el cap de la *jarana* que hi ha hagut.
I nosaltres, què fem?
Nosaltres? badallem.

FLOK

L'indispensable atracament

Com els de fa poc, l'atractament del dimecres no ens ha estranyat gens; el que ens ha estranyat és l'actitud d'indignació que s'aixecà del poble; és una actitud mascle, d'alt civisme i que, de manifestar-se així davant de qualsevol acte atemptador de la dignitat ciutadana, no veuríem tan sovint com gent desalmada viola estoicament l'honra del poble.

Ja que sembla que fets semblants deixen indiferents a tots els que venen indicats a evitar-los i que són els que reben la més gran ofensa, enorgullim-nos al menys del gest que ha començat a adoptar el poble bexat.

Ja que res hem rebut i res es pot esperar de la gent que vigila les vides i els bens ciutadans, unim-nos i preparem-nos a defensar el benestar de Barcelona que és el de tots.

Deplorem els ferits que del tiroteig foren víctimes i procurem que en l'avenir no s'hagin de registrar actes tan depriments.

VA DE CONTE

Una vegada era un pare que tenia dos fills i un bon mitjot d'unces. Tement que, al tancar ell els ulls, els nois se gastessin tranquilament els cabals, comprà dos trossos de terra i a cada finca manà construir una casa, ben iguals una i altra.

Quan tot just s'havien fet els fonaments, el bon home morí. En el testament deixava dos mil dobles de quatre a cada u dels seus fills, amb l'obligació d'esmerçar-les en l'acabament de les cases començades i en el bon conreu dels respectius trossos de terra.

Les finques eren grans i tot terra de regadiu mercès a una font abundosa que hi havia a la partió.

En Pau, que era el noi petit, acaba la casa. Els sòcols els feu de pedra picada, les parets d'obra, els sostres amb viguetes de ferro i revoltos. Tot ben allisat i ben emblancat, va quedar una cosa elegant, senzilla i còmoda. La finca la convertí en un hort bellament i destrament conreuat. Separaven els amples quadros de maduixeres, patates, sigrons i pesols, unes dobles fileres d'arbres fruiters que donaven ombra als camins. En un angle de la finca hi havia un magnífic galliner. En un altre, una cort de tocinos. En un bell estany vorejat de flors hi nedaven els ànecs. No hi faltaven cabres de llet i a la torrà de la casa s'hi aixecava un colomar.

En Pere, que era el noi gran, també arreglà el seu tros. Acaba la casa fent-hi una socalada de marbre i adornant la façana amb belles combinacions de rajoles de València. Totes les parets interiors eren estucades al foc. Quan va estar llesta allò semblava un veritable palau. La finca va convertir-la en un formós jardí amb uns jocs d'aigua estil Versalles. Entre les masses de verd destacava la blancor d'artístics gerros de marbre. Uns

plàntans frondosos donaven ombra i frescor a uns bells sitis de repòs. Dins d'unes espaioses pajaretes hi cantaven centenars d'exòtics ocells.

Quan ho tingué tot llest, an En Pau li sobraren encara unes quantes unces. Quan donà les obres per acabades, En Pere quedà endeutat. De la finca en treia En Pau lo suficient per a viure una vida ampla i fer estalvis. La finca li costiava an En Pere un gastó extraordinari que no podia sostenir.

Resultat. An En Pere se li quedaren la finca els creditors i En Pau recollí carinyosament a casa seva an aquell germà imprevisor i poc seny, víctima d'una estúpida vanitat.

JEPH DE JESPUS

UN ARTICLE INTERESSANT

A la revista España, la única revista interessant i digna que's publica, s'ha publicat aquest article. Com que la revista España no té la divulgació que hauria de tenir, com no corre com corre l'infecte A B C, nosaltres tradum d'aquest article els fragments més interessants per a que arribi a tothom com una pietosa veu d'avis:

Nostra protesta contra el crim

El respecte degut als infeliços—quants seran a hores d'ara?—sacrificats en els barrancs d'Àfrica, detura l'explosió del nostre sarcasme. A Melilla hi estem recollint els fruits de la imbecilitat; i és tan inveterada, tan viva, que, veient reparèixer les seves obres puntualment, com en el seu temps natural maduren els fruits de la terra, sentim la temptació de deixar apart els raonaments polítics i els greus discursos, per a desfogar nostre despreci, nostra rancúnia en alguna figura d'escarni, amb les paraules, el to i la

intenció de la burla. Hi ha una comicitat dolorosa a força d'estar prenyada de sofriment humà, i en la inacabable processó de torpeses espanyoles. Vibrar aquesta corda aniria molt bé amb l'estat del nostre esperit; expressaria la profunditat de la nostra aversió, el sistema i els seus homes, i el nostre total, definitiu apartament de les seves mires. Quan se raona i es discuteix, encara que sigui nerviosament, sembla que subsisteixen certes solidaritats amb l'enemic i cert temor. Tan sols en la impietat d'una befa, en l'alegria crudel de rebejar-se en lo que'ns ferí, es demostra, sense esmena possible, el deslligament moral. Reprimim nostra inclinació a seguir per aquest camí, perquè avui no pensem en els butxins sinó en les víctimes. Mentre els ineptes repapiegen, a Madrid i a províncies els seus xarucs desacreditats, els homes van a milers al sacrifici que han estat esperant molts mesos arma al braç. Sentim la seva passió; hem de perllongar en el àmbit públic els seus ais de dolor; perden la vida executant-se estèrilment per l'ambició i la vana glòria. Tota la nació sofreix amb ells. I en la seva desventura personal—que en res es compensa ni es rescata—volem trempar-nos per a sublevar contra els culpables els sentiments honorats del poble. Sempre ens queda el dubte de no haver fet prou, en nostre radi d'acció, per a impedir aquests crims.

Es precis menyspreuar l'idea de que una fatalitat—històrica o d'altra ordre—s'oposa als nostres plans i malogra els nostres millors propòsits al Marroc; idea que alguns fan córrer, anticipant-se a obrir el camí de la resignació. Tot el que passa al Marroc, és importar persones determinades, que tenen estat civil conegut. Tot depen d'un sí i d'un no, de la deliberació d'uns quants, de la omisió de molts més i, al punt que hem arribat, de la passiva obediència de la nació. La lliçó d'aquests últims anys, és sobrada per a que els espanyols obrin els ulls. Ja

saben el que és el Marroc i el que costa fracassar; és una empresa mal plantejada, i pèssimament executada; fins dintre el sistema que estúpidament es va adoptar. Rius de sang, vergonyes incompresibles, la bancarrota nacional, què ens valen? Estrellar-nos contra una legió de barbres i preparar un enderrocament general, al costat del que, el de Melilla en 1921, semblarà una tonteria sense importància. Notòria és també la política de perversitat d'alguns, belicosos a mansalva, i la hipòcrita dilació dels altres que venien en só de pau. En qui ha de confiar el poble si no vol soportar més temps la llaga marroquí, com no confiï en si mateix, treient forces de la seva indignació activa i no limitant-se a fer escarafalls en els mítings ni a demanar la repatriació dels soldats de quota?

Hem de repetir aquesta veritat; no hi ha cap govern, cap partit dels que verosimilment poden governar, que resolgui el problema marroquí.—Diguem-li problema per seguir la costum, però, en realitat, és un problema artificial.—En primer terme no desitgen resoldre'l; i després, si alguns volguessin, no serien capaços de posar-s'hi. Entre la política conservadora, que feu deliberadament la guerra, i la política lliberal que sosté la campanya militar, la diferència és nula. Els mateixos interessos afèrren als uns i als altres, els mateixos respectes antinacionals; la desaventatge pesa sobre el partit lliberal, es cobreix de oprobri i de ridícul. El compte que amb dos agrupaments hauran de donar davant del país, està ja equilibrat. Certs partits resoldrien el conflicte abandonant al Marroc, però necessiten fer la revolució per arribar al Poder. Ara bé: és més difícil fer la revolució que abandonar el Marroc, i entorn d'aquest projecte s'agruparien quantitat de forces socials, amb les que, en canvi, no podria comptar-se per un fi revolucionari.

Estem, doncs, sense un òrgan polític

d'acció que reculli i utilitzi les energies disperses, originades contra la protesta contra la conquesta del Marroc.

Mancada d'encausament la protesta es perd en desesperació i cansanci. Mentretant, els estadistes xarucs es deixen sorprendre per les matances d'espanyols, bevent aigua per a nuar-se el fetge a manca d'una font que els restauri el cervell o els hi restitueixi.

L'exemple de la campanya per les responsabilitats, autoritza a confiar en altra més profunda, destinada a imposar al govern la obediència, a destorbar la seva condescendència davant del crim.

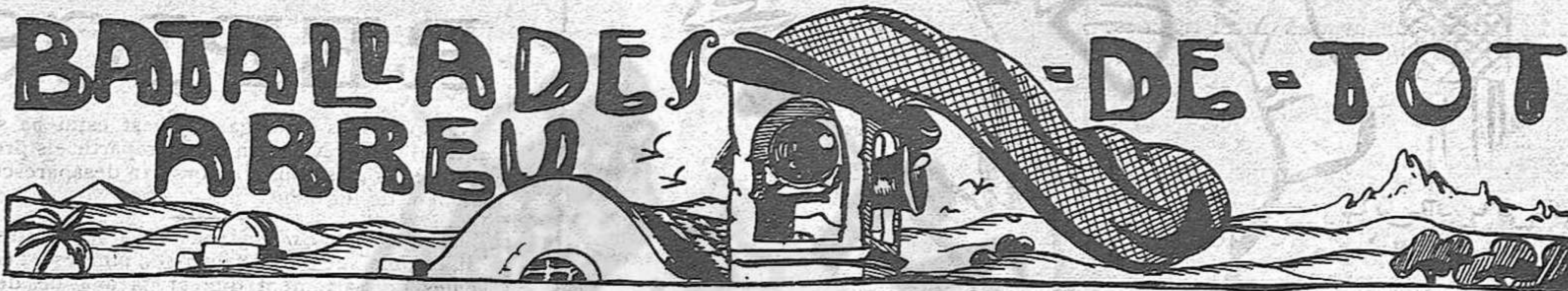
N'hi hauria poc en fer-li un xic de por. Als lloritos reals parlarien desseguida per la pau. L'aliança de les organitzacions polítiques, no contaminades de ministerialisme, dels grups neutres, associacions culturals i econòmiques, de la premsa independent, podria exaltar la voluntat de pau i la seva eficàcia. Començant per un plebiscit i una manifestació nacionals, conceixeriem la nostra força, bastant més gran que la seva inacció promet.

Per fi; si ells no estan farts de glòria, nosaltres estem asquejats de veure sang. Volem progressar civilitzant Espanya, no volem barbaritzar-nos al Marroc.

Pietat!

La insubordinació de Màlaga ha repercutit dolorosament per tots els indrets d'Espanya.

Aquests pobres nois que, en un moment de desesperació espontània, es rebelaren contra els seus quefes i es negaren a ésser embarcats, amb un gest, potser inconscient, sapigueren plasmar l'aspiració nacional: acabar amb l'inútil vessament de sang.

PERDÓ

An el caporal del regiment de Navarra, Sánchez Barroso, l'han indultat. Millor. La pena de mort és una salvatjada.

Però fa llàstima, saben? Fa llàstima que homes que han sapigut tindre un gest viril, que han sapigut ésser lo que an aquí ja no ho és ningú, després s'agenollin a demanar clemència.

Que matin als butxins, que d'ells ni l'aigua.

RECOMPENSA

Mai havem tingut vocació per apòstols; però si alguna vegada haguéssim estat atacats d'idea semblanta—no és per dir-ho—hauriem fet instància d'ingrés a qualsevol casa de salut. Es la pitjor malaltia la malaltia de l'apostolat.

Mr. De Valera, aclamat en una reunió electoral a Ennis, moments abans d'ésser empresonat.

Cada home per si, és una bona persona. Nosaltres tenim la sort de creure que en el món no hi ha ningú dolent. L'home no és dolent, ho són les circumstàncies en que es troba. Però no hi ha res pitjor que una col·lectivitat. Aleshores aquell home bo esdevé una fera.

Es per això que un hom mai ha tingut confiança amb els pobles. El poble poca cosa ha fet. Tot lo més, seguir a una minoria audaç que l'hagi guiat. Si l'intent d'aquesta minoria ha sigut un encert, el poble els ha convertit en déus; si un fracàs, el poble no ha fet més que abandonar-los a la seva sort.

Exemples, a milers.

Darrerament tenim el cas d'En De Valera. A ell, al seu esforç, an els seus sacrificis, i als que an ell seguien, Irlanda deu la minsa llibertat que gaudeix; però el capdill que tants germans de pàtria ha vist caure al seu bell costat, vol assolir l'Irlanda somniada, una i sola, mestressa dels destins llurs.

I aquest home, En De Valera, que malgrat la traïció d'alguns dels seus compatricis, ha seguit lluitant per l'assoliment del màxim ideal, és, a Ennis, aclamat pel poble, freturós d'escoltar la seva paraula màgica. Poc després els soldats de l'Estat mixtificat, l'empresonen. El poble ha fugit. Al ídol l'han deixat sol.

Ja a la presó En De Valera, ningú ha dit res. Potser sortirà elegit diputat...

No és això. Empresonant an En De Valera, empresonen l'ànima d'Irlanda i la Irlanda no s'ha revoltat...

La recompensa!

QUI LA PAGA

Avui dia, Alemanya és, paradoxalment el poble que viu en la realitat més fantàstica. Viu la realitat, perquè dolors llurs són tan punyents que és impossible que no se'n doni compte. Es un poble fantàstic perquè—diguem-ho així—viu més enllà de la riquesa i de la misèria.

La situació d'aquest poble vençut, és insòlita com cap altre.

Per una part, la República no és ben bé república i qualsevol dia pot deixar d'ésser-ho. Hi ha qui hi treballa de ferm. Per altra, la unitat germànica, base de la seva riquesa, perilla. No és tan sols Renània que instigada per França vol deixar l'antic imperi, sinó que per desavinences polítiques i religioses, els diferents estats incloesos en ell, pensen en futures lliberacions.

AHIR I AVUI

Que l'amo d'Alemanya es digui Guillem II o Stinnes, sempre és prou trist per al poble.

(Citizen, Brooklyn)

DESPRES DE LA TRAGEDIA

Quin fàstic!

Els sagnants esdeveniments de Màlaga són una taca més de les que de mica en mica van embrutant la península fins a deixar-la convertida en un barral de sang.

Uns nois enterbolits pel sol, potser per la gana, per la recansa de deixar-ho tot, per la temença de perdre la vida inútil, estèrilment allà on els duïen, es revoltent airats.

Criden. Sense dir-ho, donen la senyal. El foc ha començat, que cremi! Però el poble fuig. Aquell poble que maleeix i es queixa deixa que cacin als rebels.

I aquell mateix poble dos dies després, als toros—perquè no pot deixar d'anar als toros—aplaudeix an els caçadors, a la Marcha i al noi gran...

Un poble així és digne de que li xuclin fins el moll dels ossos, un poble així s'hauria de regalar a Muley-Haffid per a que el posés a un dels seus harems.

NO VAL A ESSER RIC

Abans—quantes vegades s'ha de repetir aquest abans—tota la fal·lera dels homes i dels pobles, era ésser ric. Ésser ric volia dir tindre molts diners—hi ha moltes menes de riquesa—molts milions.

Però ja ho deien i ho segueixen dient que el món dona moltes voltes. Ara, avui, la desespera-

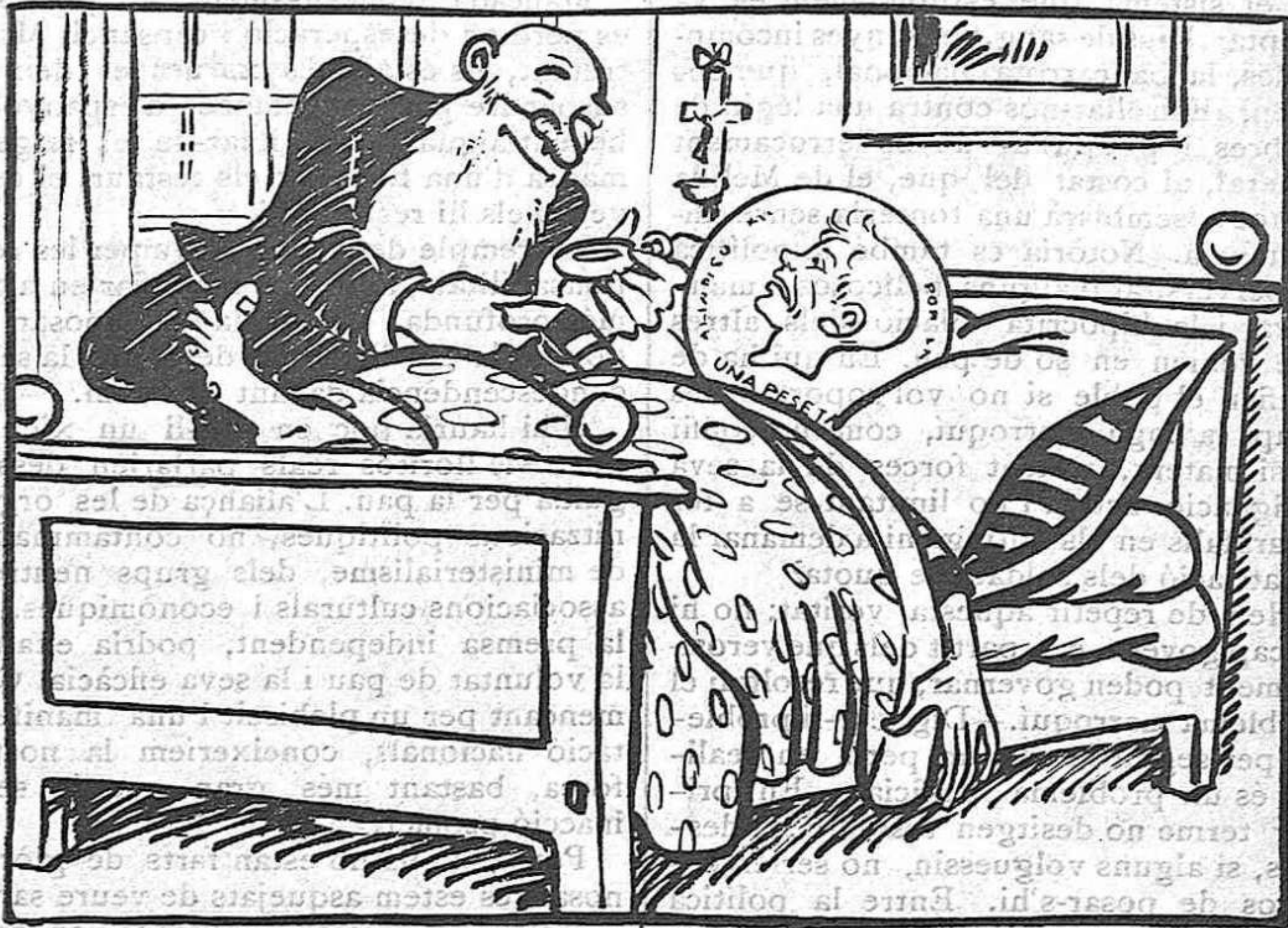
Bitllet de cinc milions de marcs

ció d'un poble és ésser ric, tindre molts milions? Vegi's Alemanya. Bitllets de cinc milions de marcs.

Hom agafa un bitllet d'aquests i es fa l'il·lusió de posseir una fortuna.

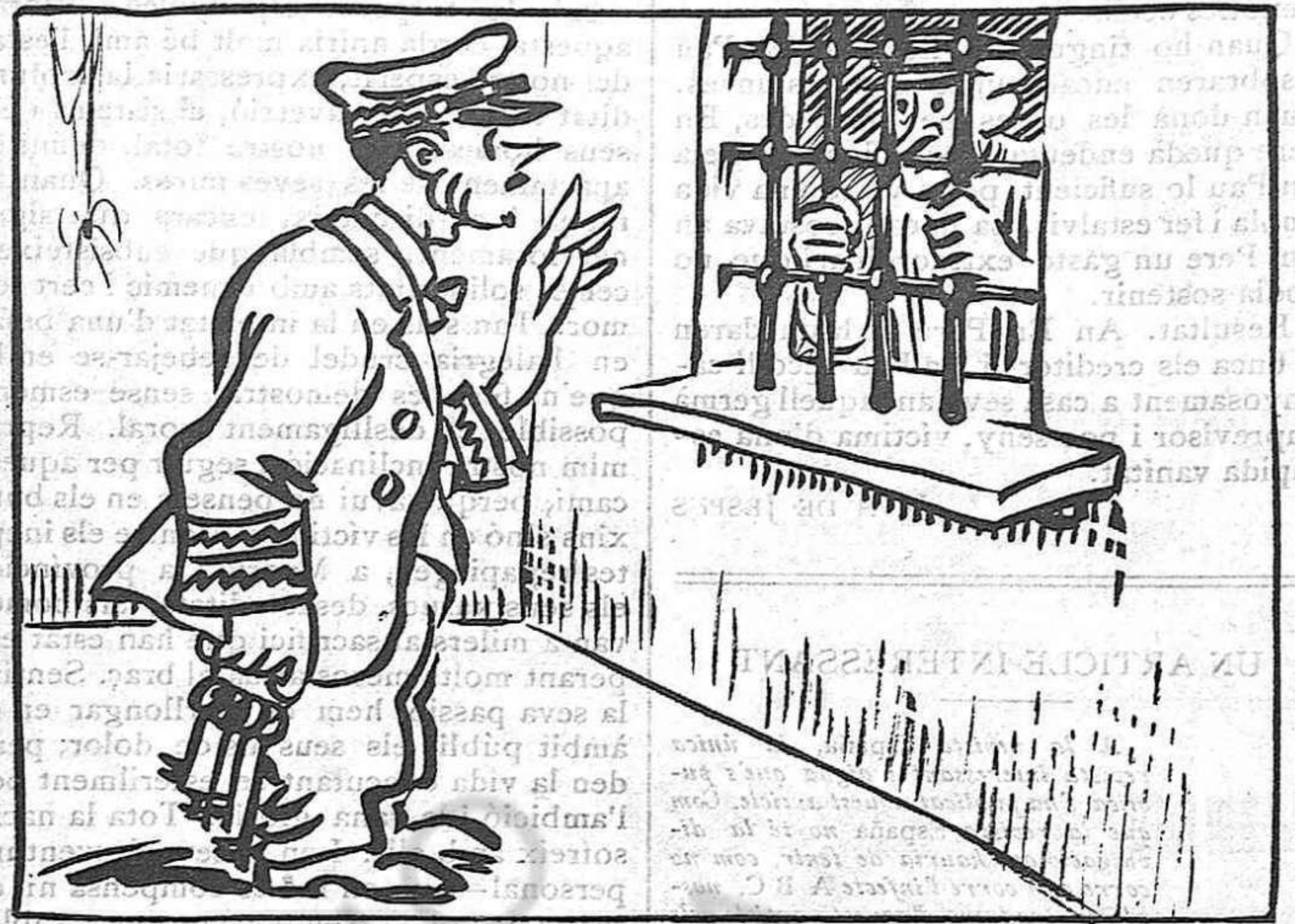
Surt de casa, s'arriba al «Bar» i per aquesta modesta quantitat, li serveixen un cafè amb llet. No pot donar propina.

La pesseta malalta

— Què li sembla que'n sortirà?
 — En sortirà mes malament que mai, però la qüestió es anar tirant!

Llibertat!

— Home, i això de l'amnistia?
 — Tingui paciència home, que a só de tabals no s'agafen llebres!

La insubordinació de Màlaga fou curta i quasi ineficax; l'única conseqüència immediata de la mateixa serà el terrible càstic que caurà damunt dels seus promotors. Amb la pèrdua de la seva vida o de la seva llibertat, pagaran aquells pobres soldats unes hores de rebelió, d'una rebelió més que patriòtica. Així és la justícia espanyola, i així, tan tranquil·lament, serà acceptada pel poble.

Mentre els culpables del desastre d'Anual segueixen lluint en els uniformes insígnies estrellades, mentre els responsables de la mort de deu mil fills de mare i d'Espanya, cobren un bon sou d'aquell Estat a qui juraren servir, cauran sota la deixuplina uns pobres soldats que no volgueren servir de carn de canó en una terra ingrata on se combat per l'honra de quatre explotadors. Llavors sentirem com llurs quefes, aquells mateixos que formaren les Juntes de Defensa, que donaren cops d'Estat i destituïren governs, exclamaran amb veu que voldrà ésser afligida: «Es dolorós, però necessari. La Justícia ha de fer el seu fet».

I el poble espanyol, aquest poble degenerat, impotent i corromput, incapaç d'aixecar-se de l'abjecció en que viu, veurà indiferent l'escarni justicierament ful que representarà el càstic dels insubordinats i deixarà que els seus fills morin estúpida i ment en les terres africanes o tornin esquelètics a malaltejar entre nosaltres; i aquest poble, com que és espanyol, seguirà pagant les contribucions que ajudin a comprar més pólvora, més bales i més atuells de massacre.

Pobra justícia espanyola! Impotent contra els alts, crudel amb els petits, manejada per culpables i executada pels propis germans dels punits davant d'un públic estoic que no troba altra manera d'esbravar la seva mala baba que insultant a un torejador desequilibrat o a un futbolista adversari!

MARIUS COROMINAS

El cuirassat "España"

La situació del vaixell de guerra és tan apurada que pot comparar-se amb la d'Espanya. Ja no ens estranya res, res. La cuirassa que la nació del sol i de la mandra porta al voltant del tant barbatejat «honor patrio» és tan groixuda, que per molts que siguin els desastres i les ignominies, mai arribarà a sentir-ne vergonya.

Si bé Espanya té un passat gloriós i llampant, no deixa de tenir també un llampagueix que talment sembla que pretengui passar a millor glòria.

Un "amigo"

— Aixó va com una seda!

Els mals de cap d'En Garcia

— Home després de lo de Má ga, un altre atracó!

No cal recordar altres incidents similars, perquè així ens estalviem fer ús d'un xic de vergonya, d'aquesta vergonya tan cara pels governs i tan barata pels governats.

Entretenim-nos esgarrapant la guitarra i cantem, cantem sempre per no fer riure als demés països amb les ganyotes del plor:

Dichoso aquel que tiene su buque a flote, su buque a flote...

REPICS

L'esport més en boga d'aquest estiu ha sigut el tir al blanc. No s'han pogut repartir els premis perquè els més bons tiradors han desaparegut al moment de fer blanc.

El cuirassat *Espana* encallat a les costes del Rif, sembla que podrà salvar-se, mercès a l'equip anglès de Salvament que hi ha anat des de Gibraltar.

Proposo una esmena a aquell vell adagi que diu: «Hostes vindran que de casa ens treuran», el qual, si això de l'equip va bé, haurà de dir: «Anglesos vindran que de l'aigua et treuran».

L'onze de Setembre d'enguany promet ésser un dels actes més brillants per a acabar d'esvaïr l'engany que volen fer-nos els centralistes per a seguir usurpant el guany de la Catalunya feïnera.

Pensant democràticament els campaners de casa, no pararem de ventar LA CAMPANA en profit de la Llibertat santa i catalana.

— Sóc del sometent! Sóc un guàrdia de la pau! Així cridava un home o un sometentista l'altre dia en el «Lunch Bar». Anava torrat com un biscuit-borratxo alcarreny. Ni s'aguantava. Però es veieren obligats a treure'l de l'establiment per temor de que aquell pauet destruís la pau del bar. Del sometent era, en efecte, com ho provava el *xerraco* carregat que portava sota la salvaguardia del carnet del «cuerpo».

Cregui, senyor Pereira, que amb cossos convertits en barraló no es podrà mai enaltir el «cuerpo» de la Pau i del Pau.

El Marroc segueix cremant i llençant sang. Fins quan durarà aquesta odiosa aventura? Senyors, que la vida d'un home és una cosa molt sèria! Que no s'hi pot jugar!

Llegim en un diari estranger que Grècia està plena de lladres. Grècia tan sols? Apa, homes, que enviïn un corresponsal a Barcelona.

A Portugal han posat uns cartells en els arbres que diuen: «Jo sóc el calor del teu fogar en les nits llargues i fredes de l'hivern». A Espanya pensen posar-ne uns que diran: «Jo sóc la fresqueta dels polítics espanyols que s'ajueu sota el meu ramatge en els dies xafegosos de l'estiu».

Un dels tres Paus ho deia l'altre dia: — Ja ho veu! Ens retirem nosaltres i els lladres tornen a invadir els carrers de Barcelona. Sense nosaltres, cregui'm, no hi ha pau possible! Lo que creiem nosaltres que no hi ha és vergonya.